

Skador vid vård av covid-19 patienter

LÄRDOMAR FRÅN MARKÖRBASERAD JOURNALGRANSKNING
AV PANDEMIVÅRD MARS-JUNI 2020

HANS RUTBERG, PER WIGER, CARINA BERGLUND, URBAN NYLÉN,
MADELEINE BORGSTEDT RISBERG

Vårdrelaterade infektioner

KOSTNADER OCH KONSEKVENSER
- KORTVERSION AV SKR RAPPORT 2019

Sveriges
Kommuner
och Regioner

Markörbaserad journalgranskning

SKADOR I SOMATISK VÅRD JANUARI 2013–DECEMBER
2019, NATIONELL NIVÅ

Sveriges
Kommuner
och Regioner

Skador inom psykiatrisk vård, 2019

MARKÖRBASERAD JOURNALGRANSKNING

Sveriges
Kommuner
och Regioner

Patientsäkerhet under extrema förhållanden

- lärdomar från markörbaserad journalgranskning av 1 529 covid-19-vårdtillfällen

Covid-19-pandemin har ställt svensk sjukvård inför stora utmaningar. En enastående anpassning till extrema förhållanden har gjorts av medarbetare på många nivåer och i olika verksamheter. Under de tio månader som pandemin pågått har nya behandlings-, läkemedels- och personalrutiner successivt införts. Kunskapen om sjukdomen och hur den kan behandlas har ökat. Olika utvärderingar av behandlingsmetoder och resultat har genomförts. Denna utvärdering har fokus på skador som inträffat under vård av covid-19-patienter. Exempel på sådana skador är trycksår eller vårdrelaterade infektioner.

Trots mycket ansträngda arbetsförhållanden har 1 529 vårdtillfällen från samtliga 21 regioner kunnat granskas. Dessa utgör cirka 7,5 procent av samtliga covid-19-vårdtillfällen, som registrerats i slutenvård under perioden 1 mars–30 juni 2020 i Sverige. Som jämförelse granskades slumpvis utvalda icke covid-19-vårdtillfällen i den somatiska slutenvården under samma tidsperiod.

Resultat

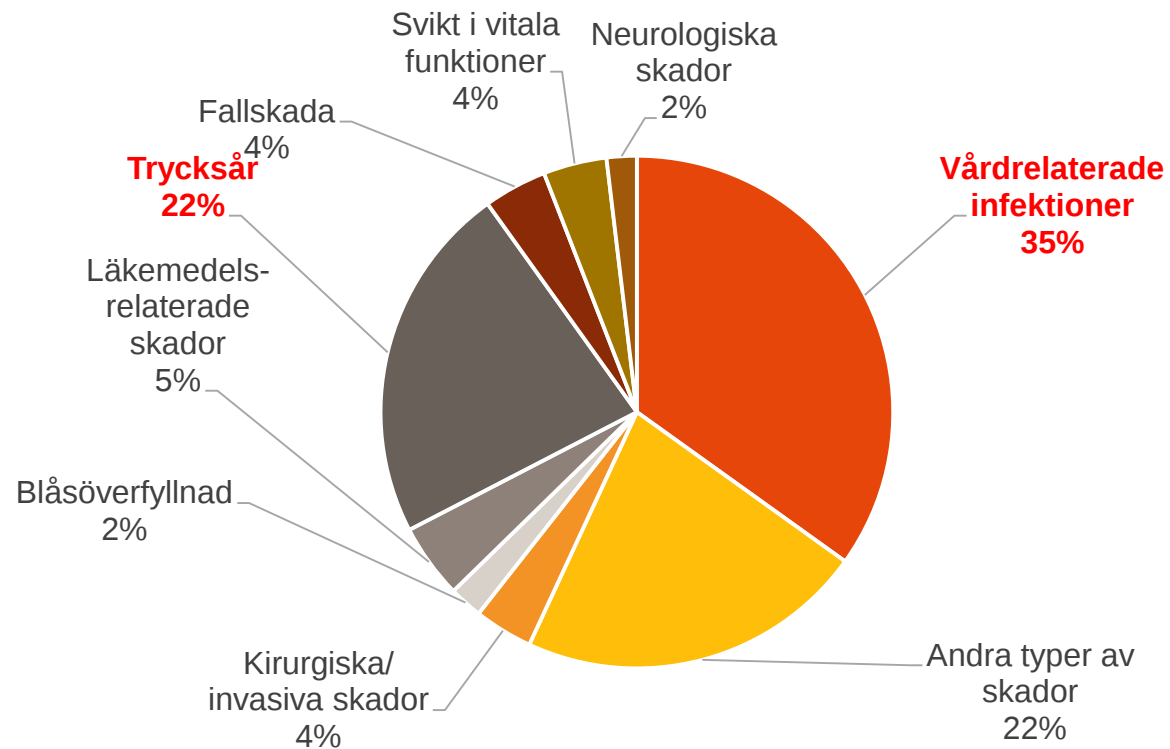
59 procent av patienterna med covid-19 var män. Andelen patienter över 70 år var 48 procent. I covid-19-gruppen låg skadefrekvensen på 18,4 procent, nästan dubbelt så högt som för övriga patienter som granskats under samma period. Lång vårdtid innebar förekomst av fler skador. De vanligaste skadorna var olika typer av vårdrelaterade infektioner och trycksår. Några nya skadetyper identifierades inte hos covid-19-patienter.

Närmare 16 procent av patienterna behövde intensivvård. Bland intensivvårdade patienter var 72 procent män. Intensivvårdspatienterna var i genomsnitt yngre än de som inte vårdats på IVA. Skadefrekvensen var fyra gånger högre för de patienter, som under sjukhusvårdtillfället vårdats på en intensivvårdsavdelning (diagram 1).

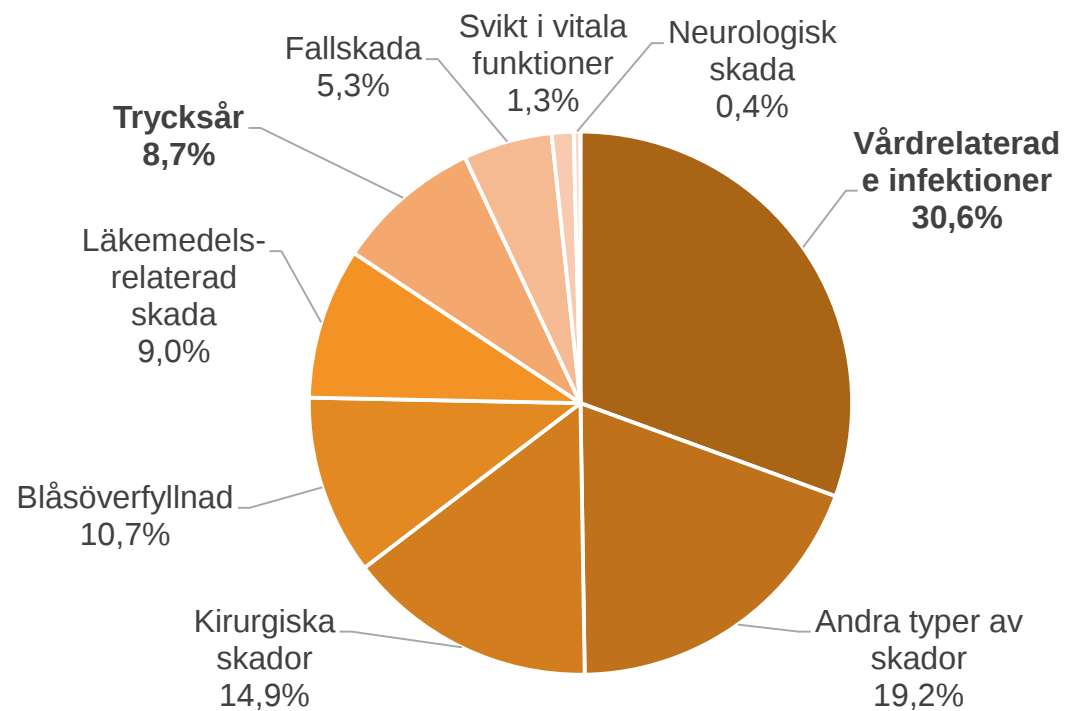
Bakgrund

- Sedan 2013 sker vid cirka 55 akutsjukhus en regelbunden granskning av slumpvis utvalda journaler med metoden MJG. Mer än 100 000 vårdtillfällen har granskats 2013-2020 i den somatiska sjukhusvården och ett stort antal rapporter har publicerats
- Under våren 2020 beslutades på SKR att i alla de 21 regionerna göra en *journalgranskning av vårdtillfällen under perioden 1 mars – 30 juni 2020, där patienten vårdats för covid-19. Totalt har 1 529 vårdtillfällen granskats*
- Granskningen utgör cirka 7,5 procent av samtliga covid-19-vårdtillfällen som registrerats i slutenvård under samma period i Sverige

Skadornas fördelning

Covid-19

Granskning 2019

Andel (%) vårdtillfällen med respektive skadetyper, med och utan intensivvård

Resultat - sammanfattning

- Totalt avled 15,2 procent av covid-19-patienterna
- 13,5 procent av de patienter som under vårdtiden inte vårdats på IVA avled
- Bland de patienter som intensivvårdats avled 24,6 procent. Andelen avlidna minskade under de fyra granskade månaderna. Den största minskningen i mortalitet sågs hos de patienter som intensivvårdats

Resultat - sammanfattning

- Andelen vårdtillfällen med skador ökade med vårdtidens längd.
- De vanligaste skadorna var vårdrelaterade infektioner och trycksår
- Några nya skadetyper identifierades inte hos covid-19 patienter
- De vanligaste vårdrelaterade infektionerna för de intensivvårdade patienterna var ventilatorassocierad pneumoni, UVI och CVK-relaterad infektion
- Skadefrekvensen var fyra gånger högre för patienter som under sjukhusvårdtillfället även vårdats på en IVA-avdelning. Cirka 50 procent av dessa patienter fick en eller flera skador.

Diskussion

- Sjukdomen är allvarlig och kräver avancerade och till del riskfyllda insatser
- *Kunskapen om hur denna nya och mycket allvarliga sjukdom ska behandlas har vuxit fram successivt, parallellt med vården av patienterna*
- Organisationsförändringar har i snabb takt varit nödvändiga med omfördelning av resurser och bemanning
- Många har med en kort introduktion fått arbeta med vård vid sidan av sitt ordinarie kompetensområde och arbetsförhållandena har ofta varit pressande med knapp bemanning och långa arbetspass.
- De mycket krävande arbetsförhållanden som ofta präglar vården av covid-19 patienter gör att det sannolikt kan vara *svårt att hinna med förebyggande åtgärder.*